

Izhaja vsako drugo in četrto sredo meseca; velja s poštnino vred in v Gorici s pošiljanjem na dom za DRUŽTVENIKE „Soča“:

za vse leto	2 gl.
za pol leta	1 „
za četrt leta	50 kr.

za NEDRUŽTVENIKE:

za vse leto	2 gl. 50 kr.
za pol leta	1 „ 50 „
za četrt leta	70 „

Posamezni listi se dobivajo po 10 kr. pri knjigarju C. Sochar-ju v Gorici.

Soča.

Oznani se prijemajo in plačuje se za zavadno trlistopno vrsto:

8 kr.	če se tiska 1 krat
7 „	„ „ „ 2 krat
6 „	„ „ „ 3 krat

za večje pismenke po prostoru in vsakrat za kolek 50 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Vredništvo in opravištvo je v hiši št. 96 „Contrađa Macelli.“

Naročnina naj se blagovoljno pošilja pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici.

Organ slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Št. 8

V Gorici 26. Julija 1871.

I. tečaj.

Vabilo

k običnemu zboru polit. društva Soča v prostorih čitalnice goriške dne 10. avgusta t. l. ob 2 urah popoldne.

Na dnevem redu so sledeče točke:

1. Volitev enega odbornika.
2. Kako postopanje pričakuje politično društvo Soča od slovenskih poslancev v prihodnji zborovni seji.

3. Vlado naj se ozira, kedar podeljuje javne službe v prvi vrsti na domačine in vselej na take osebe, katere so zmožne deželnih jezikov in poznajo deželne razmere.

4. Predlogi posameznih društvenikov.

Vabijo se prepričano vsi p. n. društveniki, naj se blagovoljno udeležijo tega shoda v prav običnem številu, da bodo naši sklepi pravi izraz društvenega mnenja.

V Gorici dne 13. julija 1871.

Odbor.

Česa nam treba?

Glasi, katere prinašajo avstrijski in neavstrijski, nemški, slovenski in drugi časopisi o namerah našega ministerstva glede uravnave notranjih državnih zadev, so tako različni in izjavi vlade same v raznih vladnih novinah se tako malo vjemajo med seboj, da si ne najde poti iz tega strašnega labirinta naj bolj zrel in izurjen politikar. Nemci se togotijo, da je krenila vlada na klerikalno stran in da podpira zraven tega Slovane. Slovani se pa bojé, da je ministerstvo premalo pogumno in odločno in da jim tedaj ne dovoli še vsih tistih pravic, za katere se že tako dolgo zastoj pogajajo.

Vsakdo, kateri se je zadnja leta kolikoj brigal za naša notranja vprašanja in ki mirno premišljuje sedanje avstrijske razmere posebno v usrednem obziru, mora priznati, da ima ministerstvo, ako hoče Avstrijo v resnici stalno vrediti na podlagi vsestranske enakopravnosti, nezmierno težavno nalogo. Prva velika ovira stalni uravnavi Avstrije je nesreča sad Beust-ove politike—dnakzem, katerega je menda častilačo grof zraven družega tudi zato ustvaril, da je samega sebe

posadil na višje mesto, nego jih zasedajo navadni ministri. Ta sad je bil sicer že v zarodu piškav, a vendar se ga ni še gujloba toliko prejela, da bi mogel že zdaj odpasti. Druga, skorej še večja ovira je pa razcepkanje dveh glavnih tikrajlitavskih strank: centralistične in federalistične, v tolikanj strankie in svojbin, katere se ne morejo same med seboj porazumeti, da je ministerstvu zares težko razsoditi, kaj in koliko ima vsakej posebej priznati in kako pri uravnavi notranjih zadev postopati, da vsem narodom in vsem strankam kolikor mogoče zadosti. Vse poprejšnje vlade so za to skrbele, da so narode med seboj razdražile s tem, da so jim pravice po različni meri delile, da so pustile ene gospodariti, a druge hlapčevati toliko časa, dokler niso začeli tudi zatirane narode žalji nadležiti in rane sikeleti, da so se prebudili in zavredli, da otresajo sedaj hlapčevski jarem in opi-jejo po pravicah, katere jim gredo pred svetom in pred Bogom. A kdor je dolgo gospodaril, četudi po krivici, meni, da ima pravico do gospodarstva, in si ga ne pusti rad iz rok iztrgati.

Zatorej je Nemeem že sama misel groza, da bi se Slovani njihovega nadvladanju odtegnili; zatorej se Italijani na Goriškem, Tržaškem in v Istri tako trelovratno drže dosežanje krivične navade, ali prav za prav zlorabe, da ima njihov jezik sam gospodariti v deželnih zborih in odborih, v javnih uradnih in šolah in da si po ljudštvencem številu v veliki manjšini, hočejo vendar na Primorskem gospodariti biti; zatorej razpor med Poljaci in Rusini na Poljskem itd. itd. Vse to so zakrivile poprejšnje vlade prenešeno in neprenešeno in skrajni čas je, da se ta Avgjev hlev iztrebi, kar mora poglavitna skrb biti sedanji vladi. Od državnega zbora in od deželnih zborov, kakoršni so sedaj, ne moremo rešitve pričakovati. V prvem so razni elementi in narodi, iz katerih obstoji Avstrija, tako neprimerno in nepravično zastopani, da se ne more od njega pričakovati uspešnega in pravičnega delovanja. V deželnih zborih obstoji večidel enaka nepravičnost; zraven tega je pa njihov dosežanje delokrog zagrajen v tako tesne meje, da bi se skorej lahko reklo, da obstoje le na videz in na škodo obdačenih mosenj. Česa tedaj treba Avstriji, da se oživi in stalno okrepi?

1. Da se prestroji na federalivni, vsem narodom pravični podlagi, to je, da se združijo deželne skupine na zgodovinski, pri nas na Slovenskem na narodni podlagi in da se razširi delokrog de-

želnih zborov tako, da bo mogel vsaki v čisto deželnih zadevah neodvisno sam sklepati in delati na korist in razvoj svoje dežele, katero on naj naravnjeji zastopa in naj bolje pozna. 2. Da se prenapredé volivni redi v svobodno-enakopravnem zmislju.

Kedo je gospodar v občini?

Kdor ima z občiniami uradno opravljati, ali kdor po deželi hodi in se pogovarja z ljudmi, prepričal se je, da jih je starešin, in tudi nekaj županov, ki dobro ne poznajo svojih pravic in dolžnosti. Tudi je bilo slišati o županib, kateri so nepostavno županili in svoje pravice celo krivo rabili. Marsikedo izmed njih je mislil, da je absolutni, da je on sam gospodar občine, in starešine so mu bile peto kolo. Tak župan je rad proziral starešinstvo, in če ga je zbral, silil ga je, kričal in žugal je in zraven tudi se prilizaval, dokler je njegova obveljala. Zopet se je najšel, ki je vrgel pod klop sklepe, če niso bili po njegovem mnenju. Navadno so taki župani bili tisti, katerim ni mar za računne in pravačne, še manj za javne soje in za narodnost. Starešine so pa molčali ali zato, ker jim ni vseč bilo delati, ali ker niso poznali postav in svojih pravic, tedaj je po takih županijah vse narobe šlo.

Pregledajmo torej, kakšne pravice in dolžnosti ima starešinstvo in kako župan; potem vsak lahko razsodi, kateri občinski zastopniki izpolnavajo dolžnosti, in kateri in kako možje se imajo zvoliti v te zastope.

Naš občinski red obsega v II. odločbi od §. 29 do 47 vse pravice oziroma dolžnosti starešin; naj važnejše hočemo tu našteti.

Občinskega starešinstva delo v obče je, da v občinskih zadevah sklepa, potem da pregledava županova dela, da tedaj nadzoruje. Izveršivno oblasti pa nima, to je, sklepov ne izpoljava; za to delo so druge osebe odločene, ki so neprenehoma pri delu, župani.

Da omenimo posameznega delovanja, glavno je opravilo starešinstva, da se posvetuje in da sklepa:

1. Kedar se ima kaj odločiti glede na zakladno premoženje občine, če namreč ima kapitalov, zemljišč i. t. d.
2. Kedar se ima ustanoviti, kako naj se to premoženje uživa.
3. Kedar gre ustanoviti prevdarek dohodkov in stroškov.
4. Tudi rešuje letne račune.
5. Posvetuje se in sklepa sploh zastran vsih reči, ki se ne štejejo k navadnemu oskrbovanju premoženja.

Starešinstvu gre priznati, če je potreba, in poter. najeti občinske uradnike, zlužabnike; odločiti, koliko jih ima biti, katero plačo in pokojnino dobi vsak. To velja tudi za občinske zavode n. p.

Listek

Peter knez Šubič-Zrinjski. ban hervaški. (Živopisne črtice) (dalje)

Med tem se upre nekoliko magjarskih velikašev (magnatov) proti vladi, ki so lahko v svoje kolo že tako nezadovoljuega Petra vpletili. Palatin Veselenji, judex curiae, grof Nadaždi, (sicer Prodanič—prave hrvatske krvi), Peter Zrinjski, grof Frankopan, Franjo Krsta, Rakoczy, Erazem Tattenbach, ti le so bili glavarji te zarote. Glavar celega punta, palatin Veselenji, je umrl pred, nego so to zaroto zasledili.

Celo zarotno stvar pa razodene Tattenbachov komornik. Ta človek, ki je bil zaradi tatvine zaprt, nadjaže se na vsaki način oprostjenja, razkrije vse na tanjko. Razun tega pride vladi nekoliko pisem Zrinjskega in Frankopana v roke, sicer sto dvoimnih. — Carski dvor ne dvomeči nad Tattenbachovo zvestobo, ga pošlje, da bi skrivši kaj o hrvaških nezadovoljnkih pozvedel. Ta pride v Čakovac, in namesto, da svoje poslanje svrší, se spusti v skrivne dogovore z Zrinjskim. To zavoha-

ta grofa Breuner in Saurau, ter vzročita, da Tattenbacha odstranijo in zaprejo l. 1670. V njegovem gradu najdejo streliva in orožja za celo legijo vojakov. K temu pride še druga nesreča nad zarotnike. Kmetje vlove necega fratra Mihalja, ki je nosil pisma puntarjev v Carigrad Tudi te pošljejo na Dunaj. Na ta glas ustane na Ogerskem občen upor, kteremu se mogočni Rakoczy na čelo postavi. Brž ko je bila ta ustaja premagana, pošlje cesar Leopold generala Spankavia, da kaznuje hrvaške nezadovoljueže. Zrinjski videči da se ne bo mogel mnogobrojnemu sovražniku uspešno upirati, a ne imevši od nikjer pomoči, niti iz Francozkega, niti Poljskega, — od koder se je popred obljubljene pomoči nadjal, — se loti s cesarjem pogajati ali dogovarjati. Piše mu v ta namen pismo, v katerem ga spominja na slavna dela in velike zasluge svojih prededov za cesarski prestol, ga prosi milosti—vsmiljenja—ter mu obeča v znamenje zvestobe svojega sina za poroka. Med tim, pred ko pride to pismo cesarju v roke, napade Spankaviv Čakovac, premaga Zrinjskega ter ga obsede v gradu. Zrinjski in Fran-

kopan vbežista po noči srečno skoz vse Spankaviove čete, misleča podati se na severno Ogersko h Rakoczyu. Popotovaje v kmečki obleki se obrneta (h svojí nesreči) k znanecu grofu Nagyu, kateri ju pa prav izdajalsko vjame in pod strazo na Dunaj pošlje. —

Potem uduši cesar Leopold popolnoma punt na Ogerskem, ter polovi kolovodje. Nadaždi, ki je zmiraj na Dunaju stanoval zvedši, da so zarotniki vjeti, se prestraši, kajti vedel je, da gre tudi njemu za kožo. Da bi sebe opral, razodene vse spletke. Ravno to stori tudi Rakoczy, po izdajalsko cesarju pisma Zrinjskega in Frankopana priobčivši. Tako pade vsa krivda na ta dva. Knez Lobkovic, (minister zvunanjih zadev) Petru v žlah. ti, si je prizadeval na vsaki način tega oprostiti. Zarad tega pride sam k njemu v ječo, ter ga nagovori, da prosi zopet milosti pri cesarju. Zrinjski tudi stori to, dokazovaje, da ni toliko kriv, kakor to hočejo njegovi protivniki, ki so svojo krivdo umivaje vse le nanj vrgli. Ali vse zastoj! Nemški sodniki obsodijo njega, Frankopana, Nadažda in Tattenbacha k smrti. (konec prih.)

11,725,051 gld; podpore in dotacije večidel za železnice 11,860,015 gld; obresti državnega dolga spadajočega na našo polovico 84,712,875 gld; plačilo na dolg 11,481,838, gld.; opravištevno državnega dolga 890,000 gld; donos k skupnim stroškom, to je za ministerstvo zunanjih zadev in vojni ministerstvo 84,457,520 gld; vseh skroškov skup je tedaj . . . 345,676,940 gld. dohodkov pa samo . . . 555,949,907 . . .

tedaj primanjkuje . . . 11,727,033 gld. kateri primankljej še ni pokrit, ker ni hotel državni zbor dovoliti, da bi ministerstvo vzelo na posodo 60 milijonov goldinarjev, kakor smo vže v zadnjem razgledu omenili. — Naj tukaj dostavimo zneske, ki so dovoljeni naši deželi; Goriška dobi 50,000 gold. za most pri Pieris-u in za koroško in kranjsko-primorsko cesto, za uk in bogočastje pa 89,584 gold. Številke nam kažejo, da je administracija strašno draga in da bi bilo jako potrebno misliti, kako bi se zamoglo bolj praktično in manj birokratično gospodariti; nadalje nas številke učijo, da naša država skoro 8 krat več porabi za vojaštvo, kakor za šole; zdravi um in skušnje pa nam kažejo, da zamorejo le one države dobro in vspešno napredovati, v katerih se za uk več, ali vsaj toliko potrosi, kolikor za vojaštvo. — A žalibože, preslabo kaže, da bi se vže skoro na boljše obrnilo, kajti evropski položaj je tak, da so vlade ena prek druge prisiljene na pomnoženje vojašta misliti, ker jih čaka rešitev raznih vprašanj, med njimi vže staro orientalsko vprašanje. — Vse velevlasti namreč vedo, da se bliža čas, ko se bo treba lotiti tega vprašanja, a ker je reč jako nevarna in spodtljiva, je tudi bojazen velevlasti pred njo jako naravna. Nar bolje pa bi bilo, da bi pustile velevlasti, naj se to vprašanje po naravni poti razvije in razvoza, to je, naj puste, da se dotične narodnosti same odrešijo turskega jarma. — V tem slučaju je posebno Srbija poklicana, na čelu korakati. — Sicer pa smo tega mnenja, da tudi potem, ko bode namreč ta vozec razvozan, ne bo še konec hudih vojsk med narodnostimi. — Gotovo je, da ne bode Francija pozabila globoke rane, katero ji je vsekala Nemška, in da bode zmerom mislila na povrat. —

Nemška in Rusija tudi ne boste večni prijateljici, ker je neverjetno, da bi se Nemci tako daleč streznili, da bi pozabili na staro bahanje: „Mi smo kulturonoši in poklicani izhodno Evropo kultivirati. — Francozka in Ruska ste tedaj naravni neprijateljici mogočne Nemške in ker imasti te dve velevlasti različne interese, je prihodnja zveza med Rusijo in Francijo skoro gotova, ker povsem naravna in obema državama hasljiva.

Tedaj se nimamo nadjati stalnega miru; tega nas prepričajo zopet zadosti glasno govoreče številke. — Evropske velevlasti izdržavajo skoro 5 milijone ljudi stalne vojske, za katero potrosijo čez 2½ milijardov frankov vsako leto. — Čez to pa so nekatere države vže vpeljale, druge zopet hitijo vpeljati po Pruski iznajden sistem brambovstva, tako, da če pride do vojske, Evropa lahko postavi na noge do 10 milijonov vojakov. To niso po nobenem priprave za mir.

Avstrija je pri današnjem položaji v preveliki nevarnosti, iz katere jo zamore le to rešiti, da zadovolji vse svoje narodnosti in da s tem zaduši razdraženost med njimi, katera postaja vsaki dan večja.

Zdaj počiva naš parlamentarni aparat, ker so tudi delegacije sklenjene. — Kakor smo vže zadnjič omenili, je grof Beust v delegacijah avstrijske razmere v najlepših barvah narisal; a potem je zopet govoril in rekel, da Avstrija mora do zob oborožena biti in zmirrom pripravljena stati. Nu, to je zopet lepa doslednost; ker ima Avstrija ves svet za prijatelja, je treba, da je pripravljena vsak hip na udarec.

Svet zna sicer ceniti po svoji vrednosti diplomatska zagotovila; a vendar se mora vsak dober Avstrijan bati prevelike prijaznosti z Bismarkom, ker imamo v Avstriji dosti takega elementa, kateri z veliko Nemčijo simpatizuje; ali ne bi znala nastati iz simpatije koketerija in morda še celo agitacija za zedinjenje nekaterih avstrijskih dežel z veliko Nemčijo?

Kar se pa tiče Rusije, bi bilo pač dobro,

da ne bi grof Beust le zagotavljal, da smo v dobrih razmerah z njo, ampak da bi se tudi trudil, da pridemo z njo v resnici v dobre razmere, kar pa gotovo s tem ne doseže, da draži celi trop političnih psičkov na severnega medveda, kajti naveličati se vtegne in potem gorje nam! Tudi v Orijentu bi morala Beust in Andrassi več pozitivne in naravske, in manj predrzne in zavratne politike delati, sicer pride Avstrija ob vso simpatijo pri Jugoslovanih.

Najbolje pa bi bilo, da bi se Avstrija poprijela kacega zanesljivega zaveznika in ne koketirala s celim svetom, kajti stari pregovor pravi: kdor hoče na dveh stolah sedeti, lahko pade na tla. Tak zanesljiv zaveznik je ravno Rusija, katera je dozdej Avstriji še zmerom pomagala, kakor nam zgodovina kaže. Ampak prva potreba je, da se Avstrija okrepeča; kajti le krepka država vživa spoštovanje drugih držav in si lahko dobi zvestega zaveznika. Kakor se sliši in se nam iz Dunaja poroča, se zdaj ministerstvo resno posvetuje, kako bi se storilo konec notranjim homatijam, ter Avstrijo zopet okrepečalo.

Nekda je vendar resnica, da hoče vlada spravo poskusiti z deželnimi zbori, kateri bodo vže v kratkem sklicani. Vlada bode namreč predlagala deželnim zborom postavo o razširjenju avtonomije posameznih kronovin in drugo postavo o narodnostih za tiste kronovine, kjer prebivajo razne narodnosti in sicer v tem zmislu, da se bode o narodnih zadevah sklepalo po kurijah, a ne po večini celega zbora.

Nam Slovencem na Goriskem se ne bojo ravno spolnile najiskrenejše želje; pa vendar se jim približamo za eno stopinjo, kar je tudi nekaj vredno.

Dosti več bodo dobili naši bratje na Krain-skem, ker so kompaktni in bodo po dosegi popolne avtonomije lahko dosti storili v pospehi našega narodnega napredka, kateri napredek bode gotovo tudi Slovencem v družih kronovinah veliko koristil. Nam gre v prvi vrsti za obranitev naše narodnosti; vse drugo pride po sebi, pride gotovo, če ostanemo zvesti svojemu programu. Dozdeva pa se nam tudi, da je ideja zedinjenja večih po narodnosti si sorodnih kronovin v eno samo administrativno grupo ne samo dotični narodnosti, ampak tudi vladi koristna iz političnih, pa tudi gospodarskih obzirov. Ravno zaradi praktične strani te ideje imamo veliko upanja, da se je sčasoma poprime tudi naša po boljših notranjih razmerah hrepeneča vlada. —

Naj pa si bode kakor koli hoče, mi goriski Slovenci ne bomo jenjali tirjati nam tako potrebnega zedinjenja; naj bi nas naši kranjski bratje moraino še bolj podpirali, kakor so nas do zdaj, kajti jako je potrebno, da nam vračajo naše simpatije, da se tako ideja zedinjenja čedalje bolj oživlja. Česki voditelji se še zmirom pogajajo z ministerstvom; dozdej se je nadejati dobrega uspeha; tudi smo zvedeli iz precej dobrega vira, da bode vlada to, kar misli Čehom dati, tudi drugim deželam ponujala. — Bog daj, da bi se vse te dobre novice vresničile! Po tem, kar smo do zdaj skušali, si ne moremo delati preveč iluzij in pesimizem je nam Slovencem črvarno ne prerojen, pa vendar vcepljen. Vederemo!

Česki listi so poročali, da hoče vlada vse tiste nemške uradnike iz Češkega odpraviti, ki so bili za časa Giskre postavljeni in so se vdeležili proganjanja čeških narodnjakov; a to vest so vladne novine preklekale. — Gotovo pa je, da so nekateri birokrati nepoboljšljivi in se nočejo vdati pravičnim in postavnim zahtevam narodov, kakor smo videli pri sekijskem predstojniku Fidler-ju, kateri je proti volji ministra, v učni načrt za Ljubljansko realko postavil italijanščino kot obligaten, Slovenščino pa kot neobligaten predmet.

Madjarski listi se nekam čudno obnašajo. Včeraj so bili protivniki domu poslanega rajhs-rata, danes pa že jemljejo Nemce pod svoje, sicer ne posebno zanesljivo krilo in žugajo Hohentwartu, naj se varuje Nemcem narodnost i. t. d. oškodovati.

Nemško-bavarska vojska je praznovala svoje francozke zmage s sijajnim vhedom v Monakovo. Svečanost je bila velikanska. Napisi po hišah so kazali, da so Nemci tako pijani svojih zmag, da kličejo vso Evropo na korajžo,

Francozki narodni zbor je zdaljšal dobo svojega zasedanja do tistega časa, ko bodo Nemci do čistega odpravljeni iz francozkih dežel; potem šele se bode volil drugi zbor (kostituantaj), kateri bode dal francozki definitivno vlado, ker je sedanja vlada le začasna. Bati se je, da se tistikrat pri volitvah zopet ne vname boj med strankami, kar vhogim francozom nikakor ne privoščimo. Kakor avstrijski, so se tudi francozki škofje obrnili do vlade s pozivom, da naj se potegne za Papeževe pravice. Thiers bi jih menda rad ušlišal, a položaj mu tega po nekakem ne pusti. Naslednik Bourbonske rodovine, grof Chambord, je dal razglasiti oklic, v katerem se Francozom za kralja ponuja; sprejet je bil ta oklic hladno in ni našel pričakanega odmeva. Sicer pa ni nemogoče, da Bourboni ne pridejo še enkrat na francozki prestol, kajti na Francozkem je vse od danes do jutre in republika se bode tam težko vkoreninila, ker Francozom manjka republikanskih lastnosti, kakor nas zgodovina tega jako zanimivega naroda uči.

Italijanska vlada se je v Rimu ustanovila, pa vse kaže, da se vendar nič kaj domača ne čuti v večnem mestu; italijanski listi namreč na vso moč grajajo Francoze in hvalijo Nemce, ker se bojé, da jih Francozi ne bodo pustili mirnih v Rimu. Poklonili so se ital. kralju v Rimu tudi Tržačani po posebni deputaciji, ki je prišla z bendero z napisom: „Roma è nostra madre, alla quale siamo devoti, sperando.“ Pravijo, da niso bili nič kaj prijazno sprejeti. Na njih lepe speranze jim je nekdo menda odgovoril: „Chi vive sperando etc.“ Kaj pa porečejo naši ministri, ali gosp. Pretis k tej deputaciji? Mi smo sicer prepričani, da vse te demonstracije ne voljajo počenega groša, ker ne Trsta, ne Istro ne bodo Italijani nikoli imeli in če tudi še dvakrat po grbi dobijo, kakor pri Custozzi, za kar so Beneško v dar prejeli.

Razne vesti.

(Sopet novo breme!) Državna sodnija na Dunaji je vsled tožbe mestnega zastopa tržaškega ob-sodila deželni odbor goriški, da ima plačati tožitelju v petih letnih obrokih 22.185 gl. 66 kr. zastavnih bolnišničnih stroškov od l. 1849 — 1866.

Tožba je šla s prva za 46.558 gld. 91 kr., a ker je deželni odbor v svojem odgovoru dokazal, da je že plačanih više 24 tisoč gold., je mestni magistrat tržaški v repliki sam znižal svojo tirjatev do zgorej omenjenega zneska. Duplike ni podal deželni odbor goriški. Pri naroku dne 13. t. m. je zagovarjal advokat Dr. Pajer naš deželni odbor in dunajski advokat Dr. Grund mestni zastop tržaški. Koj po naroku je Dr. Pajer telegrafično naznanil, da se nadeja vgodne razzsodbe, a 17. je prišel drug njegov telegram, da je obsojen naš deželni zalog, plačati ves vkajženi dolg. Sopet novo, težko breme na ramah naše, že zadosti obložene dežele!

(Vaje deželnih brambovcov) so napovedane za drugo polovico prihodnjega meseca septembra. Kmetijska družba in deželni odbor v Gorici sta se proti temu pritožila pri c. k. namestništvu v Trstu, ker je o tistem času naj večja potreba delavnih rok pri kmetijstvu in ker je sklicanje brambovcov o drugej žetvi in o bendimi naravnost nasprotno §. 27. brambovske postave.

(Podučevanje v kmetijstvu) katero je bilo napovedano za učitelje, bo najbrže kakor je c. k. namestništvo naznanilo deželnemu odboru, o letošnjih počitnicah izostalo, ker je državni zbor nekoliko prikrajšal stroške v budžetu ministerstva za poljedelstvo.

(Prepoved) C. k. finančno vodstvo v Trstu je prepovedalo c. k. davkarijam, da ninajo pobirati več prikladov k davkom za donarice okrajnih šolskih svetovalstev in cestnih odborov od 1. julija t. l. naprej. Cestni odbor za okolico goriško je podal pritožbo proti tej prepovedi naravnost finančnemu ministerstvu in je dobil po gosp. drž. poslaneu A. Černe-tu zagotovilo, da bo dotična vloga prav kmalo in vgodno rešena.

(Gosp. Ant. Klodič) do zdaj šolski nadzornik v Istri je pridelen šolskemu svetovalstvu za Štajersko in sicer pride na mesto vpokojenega g. nadzornika Močnik-a. — S tem imenovanjem, piše „Narod“, moremo popolnoma zadovoljni biti in upamo, da bode g. Klodič z vsemi silami slovenske šole na spodnjem Štajerskem podpiral, in skušal nagomiljene krivice in nenaravnosti v naših ljudskih šolah in preparandijah odpraviti.

(Profesor Maksimilijan Pletersnik) znani slovenski pisatelj, pride od tržaškega na ljubljanski gimnazij. — Dr. And. Vrečko, dozdej asistent pri fizikalnem inštitutu na Dunaji, je imenovan za profesorja na gimnaziji mariborski.

